

Необхідно звернути увагу на те, що роботодавець отримує прибуток, за рахунок праці працівника, а в разі його каліцтва або смерті він може поставити в тяжкий стан не тільки самого працівника, але й інших осіб. Тому, забезпечення осіб, що втратили годувальника, є одним зі способів вираження солідарності членів суспільства одного перед іншими. При цьому, під втратою годувальника розуміється не тільки фактичну загибель годувальника в результаті нещасного випадку на виробництві, але й безвісна відсутність або оголошення померлого годувальника в результаті нещасного випадку на виробництві підтверджене в судовому порядку.

Кошти ж обов'язкового соціального страхування від нещасних випадків на виробництві, які надаються зазначеним особам у вигляді грошового забезпечення, дозволяють зм'якшити негативні наслідки настання страхового випадку, яким є смерть годувальника. Вигодопридбачи одержать тільки ті кошти, які їхній годувальник відклав би зі свого заробітку для того, щоб після його смерті від нещасного випадку на виробництві вони не втратили джерело свого існування.

Як правильно зауважили В.С.Андрєєв та Р.І.Іванова, правосуб'єктність зазначених осіб похідна від правосуб'єктності застрахованого, тому що вони одержують забезпечення по обов'язковому соціальному страхуванню від нещасних випадків на виробництві тільки у випадку його смерті, при цьому вони одержують забезпечення тільки в тому випадку, якщо загиблий годувальник підлягав обов'язковому соціальному страхуванню.

Веннікова В.В.,
аспірант кафедри трудового права Національного
університету «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»

ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ КОМІСІЇ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ РОЗГЛЯДУ СКАРГ ГРОМАДЯН

Відповідно до діючого законодавства, кожен громадянин України має право на пенсійне забезпечення. Підстави і розмір пенсійних виплат визначаються законодавством. З часів незалежності

країни ЗУ «Про загальнообов'язкове пенсійне страхування» декілька разів змінювався. Причиною цих змін – імміграція, особливо з колишнього СРСР. Дуже багато питань виникає із підтвердження стажу при призначенні пільгових пенсій. Працівники часто не мають можливості надати всі потрібні документи. У практиці роботи управління пенсійного фонду відомі ситуації коли були відсутні трудова книжка та архівні документи. Суди інколи не в змозі вирішити ці питання. Пенсійний фонд діє у такому випадку як контролюючий орган, знаходячи певні недоліки та помилки, що дають право відмовляти у призначенні пенсії. При цьому дуже часто не надаються ніякі консультації працівникам, які опинились у такій ситуації не з власної вини.

Щоб полегшити дії працівника та роз'яснити йому його права, постановою Правління Пенсійного фонду України від 24 грудня 2009р. № 28-7 було затверджено положення про Комісію Пенсійного фонду України з питань розгляду скарг громадян на рішення органів Пенсійного фонду України щодо пенсійного забезпечення. Основним завданням комісії є: розгляд скарг громадян, поданих відповідно до Закону України «Про звернення громадян» та Порядку розгляду скарг на рішення органів Пенсійного фонду України щодо пенсійного забезпечення, затвердженого постановою правління Пенсійного фонду України від 12.10.2007 № 18-6, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.11.2007 за №1241/14508, на рішення головних управлінь Пенсійного фонду України в автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі. Комісія є постійно діючим консультативно-дорадчим органом. Ці комісії уповноважені вирішувати питання про підтвердження пільгового стажу якщо навіть немає документів, що підтверджують трудовий стаж, стаж роботи на посадах, що дають право на призначення пенсії за пільгових умовах або за вислугу років. До складу комісії, окрім спеціалістів Фонду, входять також представники органів праці та соціального захисту населення, представники обласних профспілок і організацій роботодавців. Такі комісії діють при головних управліннях Фонду в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

10 листопада 2006 року Пенсійний фонд України затвердив «Порядок підтвердження періодів роботи, що зараховуються до трудового стажу для призначення пенсій на пільгових умовах за вислугу років». Але в Постанові зазначається, що цей документ

слід застосувати за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній для підтвердження періодів роботи для окремих категорій працівників у разі ліквідації підприємства, установи, організації без визначення правонаступника.

Комісії дано право підтверджувати періоди пільгового стажу. Цей нормативно-правовий акт розрахований на те, щоб полегшити процедуру отримання пенсії, надати допомогу громадянам в реалізації їх права на отримання пільгової пенсії.

Так, наприклад, згідно з цією Постановою громадяни мають право подавати довідку з Державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Ця довідка потрібна тоді, коли у разі ліквідації неможливо отримати документи, і комісії надано право приймати рішення без деяких документів.

Відомий приклад, коли працівник тривалий час працював у Казахстані, згодом приїхав на Україну, і деякі первинні, уточнюючі документи надати не міг. Пенсійний фонд України навіть дійшов до того, що почав вимагати документи про надання відпусток без збереження заробітної плати або довідку про їх відсутність. Комісія при Пенсійному фонді України, ознайомившись з трудовою книжкою, іншими документами і доказами, прийняла рішення зарахувати період роботи до пільгового стажу, який дав право на отримання пільгової пенсії.

Отже, цей напрямок треба і далі розвивати. Створення та функціонування зазначених комісій – це певний крок щодо сприяння правових гарантій при реалізації конституційного права та оптимізації розгляду розбіжностей в питаннях соціального забезпечення.

Іваночко О.О.,
аспірант кафедри трудового, аграрного та екологічного
права Львівського національного університету
імені Івана Франка

СІМ'Я ЯК СУБ'ЄКТ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

У науці права соціального забезпечення колективними суб'єктами права прийнято вважати сім'ю. Універсальне визначення поняття «сім'я» міститься у Сімейному Кодексі України.